

Duygu ve durum bildirme

Befinden ausdrücken

«Ich bin kalt.» — duygu değil, fiziksel gerçeklik ifade eder. Türkçe’de «üşüyorum» özneye ait; Almancada his **mir** üzerinden gelir.

Almancada üşümek, acıkmak, yorulmak gibi durumlar özneyle değil Dativ ile kurulur: Mir ist kalt.

A1 yolunda 26/27

7 bölüm · içindekiler

~9 dk okuma

13 soruluk test

Resimli ders >

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01

00:12

Sorun Almancada değil, Türkçenin cömertliğinde

KISAYOL

Üşümek, acıkmak, canı yanmak Almancada **sende olan şeylerdir**: Mir ist kalt · Ich habe Hunger. Ich bin kalt «ben soğuk bir insanım» demektir.

Türkçe sana çok rahat bir alet verdi: **-im**. Üşü**yorum**, acıkt**ım**, yorgun**um**, hastay**ım**, susad**ım**. Hepsi aynı kalıba giriyor, hiç düşünmüyorsun.

Almanca bu üç şeyi birbirinden ayırıyor: **sana olan** bir şey, **sende olan** bir şey, **senin olduğun** bir şey. Üç ayrı kutu, üç ayrı kalıp. Kelimeyi doğru bilip yanlış kutuya koyunca cümle bozulmuyor — *anlamı değişiyor*. Tehlikeli olan da bu.

✓ **Mir ist kalt.**

Üşüyorum. → şu an bedenimden geçen duyum

✗ **Ich bin kalt.**

«Soğuk bir insanım, duygusuzum.» → dilbilgisi kusursuz, anlam felaket.

Dikkat et: ikinci cümle **hatalı değil**. Almanca bir Alman için gayet düzgün kuruldu. Sadece sen başka bir şey söyledin. Bu yüzden kimse seni düzeltmez — sadece garip bakar.

❶ Bu sayfanın tek amacı: konuştuğun anda «hangi kutu?» diye düşünmemen. Kutuları bir kere kur, gerisi kulağın işi.

Bölüm 02 00:50

Üç kutu — kaydedeceğin tablo

Kutuların mantığı tek satırda: **mir ist** + **sıfat** = bana oluyor · **ich habe** + **isim** = bende var · **ich bin** + **sıfat** = ben oyum.

ALMANCA	KUTU	TÜRKÇE	NÜANS
Mir ist kalt .	mir ist	Üşüyorum .	Şu anki duyum — kişiliğin değil
Mir ist heiß .	mir ist	Sıcaktan bunaldım , terliyorum .	Havayı değil , kendini anlatıyorsun
Mir ist warm .	mir ist	Isındım , üstümü çıkarabilirim .	Montu çıkarma cümlesi
Mir ist kühl .	mir ist	Hafif üşüdüm , serinledim .	kalt 'ın yumuşak hâli
Mir ist schlecht .	mir ist	Midem bulanıyor .	Günlük dil
Mir ist übel .	mir ist	Midem bulanıyor .	Doktorun beklediği kelime
Mir ist schwindelig .	mir ist	Başım dönüyor .	Muayenede altın cümle
Mir ist unwohl .	mir ist	Kendimi iyi hissetmiyorum .	Belirsiz rahatsızlık
Mir ist langweilig .	mir ist	Canım sıkılıyor .	«Sıkıcı biriyim» değil
Ich habe Hunger .	ich habe	Acıktım .	Almanın gerçekten dediği biçim
Ich habe Durst .	ich habe	Susadım .	Aynı desen
Ich habe Angst .	ich habe	Korkuyorum .	Nesnesi : Angst vor + Dat

ALMANCA	KUTU	TÜRKÇE	NÜANS
Ich habe Schmerzen .	ich habe	Ağrım var .	Hep çoğul kullanılır
Ich habe Kopfschmerzen .	ich habe	Başım ağrıyor .	Bauch- · Hals- · Zahn- diye üretilir
Ich habe Fieber .	ich habe	Ateşim var .	Eczanede ilk cümle
Ich habe Heimweh .	ich habe	Memleketimi özledim .	Gurbetin resmî kelimesi
Ich habe Glück .	ich habe	Şanslıyım .	Ich bin glücklich = mutluyum , başka şey
Ich habe Zeit .	ich habe	Vaktim var .	Randevu ayarlarken
Ich bin müde .	ich bin	Yorgunum .	Geçici ama yine de bin
Ich bin satt .	ich bin	Doydum .	Sofrada hayatını kurtarır
Ich bin krank .	ich bin	Hastayım .	İşe gitmeme cümlesi
Ich bin erkältet .	ich bin	Üşütmüşüm , nezleyim .	Üşümele karıştırma
Ich bin traurig .	ich bin	Üzgünüm .	Duygular bu kutuda
Ich bin fertig .	ich bin	İşim bitti / bittim .	İki anlamı da günlük

Tabloyu baştan sona ezberleme. **Bugün sadece ilk sütunu oku** ve hangi üçünü bu hafta gerçekten söyleyeceğini seç. Kalanı zaten karşına çıkacak.

Bölüm 03

01:45

«mir» nereden geliyor — bir cümlelik dilbilgisi

mir, **ich**'in **Dativ** hâli: «bana». Yani **Mir ist kalt** kelimesi kelimesine «bana soğuk». Cümlede özne yok — durum *sana geliyor*, sen onu üstlenmiyorsun. Türkçedeki «içim üşüdü», «başım döndü» mantığının aynısı.

Bu yüzden kutuyu başkası için de çevirebilirsin. Değişen tek şey zamir:

Kişi	DATİV	ÖRNEK
ich	mir	Mir ist kalt . — Üşüyorum .
du	dir	Ist dir kalt? — Üşüdün mü?
er	ihm	Ihm ist schlecht . — Midesi bulanıyor .
sie (o)	ihr	Ihr ist schwindelig . — Başlı dönüyor .
wir	uns	Uns ist langweilig . — Canımız sıkılıyor .
ihr	euch	Ist euch warm? — Isındınız mı?
sie (onlar)	ihnen	Ihnen ist kalt . — Üşüyorlar .
Sie (siz , resmî)	Ihnen	Ist Ihnen übel? — Miden mi bulanıyor?

Kişi değişse de fiil **ist** kalır — çünkü cümlemin öznesi sen değilsin. Tek istisna hemen aşağıda.

İstisna: cümlede bir **vücut parçası** geçerse özne o olur ve fiil ona göre çekilir. **Mir sind die Füße kalt.** — ayaklar çoğul, fiil **sind**. **Mir ist die Hand kalt.** — tek el, fiil **ist**.

Sıfata da **hiçbir ek gelmez**: **Mir ist kalt**, ~~Mir ist kalter~~ değil. Zaman değişince sadece fiil değişir:

✓ **Mir war kalt.**

Üşümüştüm. (geçmiş)

✓ **Mir wird kalt.**

Üşümeye başlıyorum. (başlangıç)

Cümlemin başına bir zaman veya yer koyarsan **mir** fiilin arkasına geçer — Almancanın «fiil ikinci sırada» kuralı burada da işler: **Heute ist mir kalt.** · **Im Winter ist mir immer kalt.**

REKLAM

728 × 90

Dört tuzak — yanlış kutu, doğru kelime

TUZAK 01

Sıfat aynı, kutu farklı, anlam bambaşka

✓ **Mir ist schlecht.**

Midem bulanıyor.

✗ **Ich bin schlecht.**

«Kötü biriyim / bu işte berbatım.» Doktora bunu deme.

✓ **Mir ist langweilig.**

Canım sıkılıyor.

✗ **Ich bin langweilig.**

«Sıkıcı bir insanım.» Kendini tanıtırken en kötü cümle.

Desen tek: **mir ist hâlini**, **ich bin seni** anlatır. Aynı kelime iki kutuda da durabiliyor — kutuyu sen seçiyorsun.

Aynı tuzak **heiß**'ta da var ve orada sonuç daha sivri: **kendi** hâlimden bahsederken **Mir ist heiß** de. **Ich bin heiß** konuşma dilinde cinsel bir anlama kayar. Havayı anlatıyorsan kutu zaten değişir: **Es ist heiß**.

TUZAK 02

«Nasılsın?» sorusunun cevabı bir kutu değil

✓ **Wie geht es dir? — Mir geht's gut, danke.**

Nasılsın? — İyiyim, teşekkürler.

✗ **Ich bin gut.**

«Bu işte iyiyim / yetenekliyim.» Soruya cevap değil.

Uzun hâli **Mir geht es gut**, konuşurken **Mir geht's gut** diye kısalır. Kötüysen aynı kalıp: **Mir geht's nicht so gut**. Ayaküstü bir selamlaşmada tek kelime de yeter: **Gut, danke**.

① Bu cümle sınavda değil, kapı önünde lazım oluyor. Günde beş kez soruluyor ve yanlış cevap veren çok.

TUZAK 03

Sofrada «doydum» demek

✓ **Nein danke, ich bin satt.**

Yok teşekkürler, doydum.

✗ **Ich bin voll.**

Konuşma dilinde «sarhoşum». Akşam yemeğinde bunu demek istemezsin.

voll aslında «dolu» demek ve bir kap için doğru: **Das Glas ist voll.** İnsan için söylenince günlük dilde alkol anlamına kayıyor. Karın için tek kelime var: **satt.**

TUZAK 04

Yanlış değil ama Alman böyle demiyor

✓ **Ich habe Hunger.**

Acıktım. → duyduğun biçim bu

Ich bin hungrig.

Dilbilgisi doğru, ama günlük konuşmada nadir — kitap gibi duyulur.

Aynısı **durstig** için de geçerli: **Ich habe Durst** normal, **Ich bin durstig** ders kitabı. Burada seni kimse düzeltmez ama kulağa yabancı gelirsın — ve bu, gramer hatasından daha çok fark edilir.

❗ Bu bir kural değil, **sıklık** meselesi. «Yanlış» diyen sana yalan söylüyor; «kimse öyle demiyor» diyen doğruyu söylüyor.

Bölüm 05

03:35

Kimsenin söylemediği kısım: Almanca seni özne yapmıyor

Buraya kadar üç kutuyu ezber gibi anlattım. Şimdi altındaki asıl fikri söyleyeyim, çünkü onu bilersen kutuları ezberlemene bile gerek kalmıyor.

Almanca, **başına gelen şeyleri** anlatırken seni cümleinin öznesi yapmıyor. Seni Dativ'e — yani «bana / sana» konumuna — koyuyor. Cümleinin öznesi ya gizli bir **es**, ya da olayın kendisi. Sen sadece *olayın düştüğü kişisin*.

ALMANCA	KELİMESİ KELİMESİNE	DOĞAL TÜRKÇE
Mir ist kalt .	bana soğuk	Üşüyorum .
Mir geht's gut .	bana iyi gidiyor	İyiyim .
Mir gefällt das Lied .	şarkı bana hoş geliyor	Bu şarkıyı beğendim .
Das Essen schmeckt mir .	yemek bana tat veriyor	Yemeği beğendim .
Mir tut der Kopf weh .	baş bana acı veriyor	Başım ağrıyor .

ALMANCA	KELİMESİ KELİMESİNE	DOĞAL TÜRKÇE
Mir fehlt ein Löffel .	bana bir kaşık eksik	Kaşığım yok .
Mir ist etwas eingefallen .	bana bir şey düştü	Aklıma bir şey geldi .
Das ist mir egal .	bu bana kayıtsız	Bana fark etmez .
Das ist mir peinlich .	bu bana utandırıcı	Utaniyorum , mahcup oldum .
Es tut mir leid .	bana acı veriyor	Özür dilerim .

On cümlemin onunda da **mir** var, hiçbirinde **ich** yok. Bunu bir kere görürsen **Mir ist kalt** artık ezberlenecek bir istisna değil, **bir ailenin üyesi** olur.

Pratik sonucu şu: bir his cümlesi kurarken **ich** ile başlamak zorunda değilsin.

Almancada çok sık duyacağın cümleler **Mir...** ile başlıyor, ve bunu doğal kullandığın gün konuşman bir anda «öğrenci Almancası» olmaktan çıkıyor.

Bölüm 06

04:40

Dürüst olalım: kural %100 değil

Üç kutu bir **kural** değil, bir **tasnif**. Hangi kelimenin hangi kutuda olduğu ezber. İşin iyi tarafı: **mir ist** kutusu **kapalı ve küçük** bir liste. Yaklaşık on kelime:

- **kalt** • **heiß** • **warm** • **kühl** — sıcaklık duyumu
- **schlecht** • **übel** • **schwindelig** • **unwohl** — bedensel rahatsızlık
- **langweilig** — can sıkıntısı
- **egal** • **peinlich** — yanına neredeyse hep bir **das** alırlar: **Das ist mir egal**.

His ve beden sıfatlarında listenin dışına çıkma: kalanı **ich bin** kutusunda. Yani ~~Mir ist müde~~ ve ~~Mir ist krank~~ yanlış — bunlar **Ich bin müde** • **Ich bin krank**. Listeyi

genişleten tek komşu aile *tutum* sıfatları: **Mir ist klar, dass... · Das ist mir wichtig.** — bunlar bedeni değil, bakışını anlatır.

DÜRÜSTLÜK

Kutunun çalışmadığı üç yer

1. Üşümenin ikinci, tamamen doğru yolu bir fiildir. Ich friere. = Üşüyorum, donuyorum. Yanında ne **bin** var ne **mir**. Aynı şekilde **Ich schwitze.** = Terliyorum. Yani «üşüyorum» için iki doğru cümle var: **Mir ist kalt** ve **Ich friere**. İkincisi biraz daha güçlü.

2. Bazı kelimeler iki kutuda da durur, anlam kayar. Ich habe Angst = şu an korkuyorum · **Ich bin ängstlich** = korkak bir yapım var. **Ich habe Glück** = şansım var · **Ich bin glücklich** = mutluyum. Aynı kökten iki ayrı hayat.

3. Can sıkıntısının üçüncü biçimi de doğrudur. Ich habe Langeweile. Dilbilgisi kusursuz, sadece **Mir ist langweilig**'den daha kitabî. Almanya'da ikincisini duyarsın.

① Kitaplarda **Es ist mir kalt** biçimi de geçer. Yanlış değil ama günlük Almanca **Mir ist kalt** der — **es** düşer. Sen kıyasını kullan.

Bölüm 07

05:35

Defterine nasıl yazacaksın

Bu konu «çalışılarak» değil, **kaydı değiştirilerek** çözülür. Sıfatı tek başına yazdığın sürece her cümlede yeniden hesap yaparsın — ve sıcakken yanlış kutuyu seçersin.

- × **kalt** = soğuk
- ✓ **Mir ist kalt.** = Üşüyorum. — kelimeyi kutusuyla yaz
- × **Hunger** = açlık
- ✓ **Ich habe Hunger.** = Acıktım. — isim ise kutusu belli

Konuşurken kutuyu bulmanın en hızlı yolu **tek soru**: kelime Almancada **büyük harfle** mi yazılıyor?

SORU	CEVAP	KUTU
Kelime isim mi (büyük harf)?	Evet — Hunger , Durst , Angst , Fieber	ich habe
Sıfat ve o on kelimeden biri mi?	Evet — kalt , heiß , schlecht , schwindelig , langweilig	mir ist
Sıfat ama listede yok mu?	Evet — müde , krank , traurig , satt , fertig	ich bin

İsimler daima büyük harfle yazıldığı için bu test Almancada bedava. Türkçede olmayan bir kolaylık — kullan.

Bir hafta boyunca günde üç kez kendi hâlini Almanca söyle: sabah kalkarken, öğle yemeğinde, yatmadan önce. Cümleyi kurmak zorunda değilsin, sadece kutuyu seç. Yedi gün sonra düşünmeyi bırakırsın.

❶ Yanlış kutuyu seçtiğinde kimse seni düzeltmeyecek. Bu yüzden düzeltmeyi kendi kulağına öğretmen gerekiyor — ve kulak, ezberle değil **tekrarla** öğreniyor.

İPUÇLARI

Testten önce bunları bil

Konunun çekirdeği üç satırda, altında Türkçeden çevirirken en sık düşülen yerler.

01

Hisseden Dativ'de durur

Mir ist

kalt/heiß/schlecht/schwindelig/la

Gerçek özne silik bir es.

Mir ist kalt.

02

Açlık ve susuzluk haben ister

Ich habe Hunger/Durst.

— bu ikisi Dativ
kalıbına GİRMEZ.

Ich habe Durst.

03

Soru da Dativ'le

Ist dir kalt? • Wie geht
es dir? — cevap: Mir
geht's gut.

Ist dir kalt?

04

Ich bin ... tehlikesi

Ich bin kalt = soğuk biriyim •

Ich bin langweilig =

sıkıcıyım • Ich bin heiß =

başka bir şey. Kalıbı

kariştirmek cümleyi kişilik

beyanına çevirir.

Mir ist langweilig ≠ Ich bin
langweilig

× ~~Ich bin kalt.~~

✓ Mir ist kalt.

Özneli hâli «soğuk biriyim» demektir.

× ~~Mir ist Hunger.~~

✓ Ich habe Hunger.

Açlık istisnadır: **haben**.

× ~~Bist du kalt?~~

✓ Ist dir kalt?

Soru da Dativ kalıbında kurulur.

× ~~Ich bin langweilig. (sıkıldım
demek isterken)~~

✓ Mir ist langweilig.

Özneli hâl «sıkıcı biriyim» olur — en
utandıran karışıklık.

Bölüm 08 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 08

06 : 20

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+7

Konuyu bitir: tam testi çöz

13 soru · süreli · sınav gibi · %60 ile konu biter

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ